

րիշի կարօտ է . ամէն վայրկեան կը մահանայ . ու հարկ կ'ըլլայ որ Գլեւէճ գիւղեր լսէ : Եթէ վիայ կամ կնքահայրը լլայ , և ոչ իր անուէր կրնայ ստորագրել , մութհաներու և յետկարներու տակ խաչէ մը զատ ուրիշ բան չկրնար գնել . զինուորութեան մէջ թէպէտ սրտով ու քաջ ալ լլայ , բայց չկրնար ստորագրել մը հասնել . և ոչ տասնապետ կրնայ լլայ , թէպէտ ամենափորձ ալ լլայ իրեն արհեստին մէջ , հաշիւ չգիտնարուն գրածառաւ որսրդ նիւթական արհեստաւոր մը կը սեպուի : Օգուկները դպրոց կը խաւրէ , ու ինքն անոնց դրբերէն բան մը չհասկընար և ոչ իսկ կրնայ իրենց բարին բմբռնել . տօնի օր մը եթէ լլայ , չգիտեր ժամանակը ինչպէս անցնէ , պանդոկ մը կ'երթայ ստակը կը փրձալընէ ու կը գինովնայ : Որչափ անգամ շատերէն լսեր եմ որ կ'ըսեն . Ո՛հ , ո՛ր էր լիւ Գլայր-Լեւան Ռիշու երկու քաղի մը լափ ուսումնէ սովորելու ետէն եղած լլայի :

Նաբոյէն 1812 ին խալիպ թագաւոր եղած միջոցը շատ մը խալիպի և իտասարգներ խաւրեց ինչուան Ռուսաստան օր երթան պատերազմին . իրենք քաջութեամբ պատերազմեցան , բայց ցուրտն ու սովը բոլոր իրենց բանակը փճացուց . մեծ մասը մեռան , շատերն ալ գերի եղան : Եւ խեղճերուն մէջէն անոնք որ քիչ մը աւելի բան գիտէին , փախանակ անբաններու պէս Արաբիս երթալու աշխատելու , ապին անգին աներու մէջ սկսան կարգալ գրել սովորեցնել . ու տասնկով հանգիստ ու պատուաւոր կեանք մը անցնելով կրցան բաւական ստակ ձեռք ձգել . որով ան խելքէ գուրս միթիթալութիւնն ունեցան որ նորէն իրենց հայրենիքը կարենան վերադառնալ :

Եւ շարունակուի :

Ներկայ ամսոյ մէջ ժառանգացու աշակերտ մի հասաւ Եգիպտոսէն Նաբէնէր անուն որ բաւօրինի բժշկական բնութեան անցնելով բնագունեցաւ . ի ժառանգատունն : Եւ ասիկ Բժշկին վրայադիր :

« Սորբ Աթապա ժառանգաւորաց դպրոցի Աթապապաթի . Տեսուչ Միքայիլ Վարդապետի մի . ջոյաւ . մեզ ներկայացած Եգիպտացի Իսկնուէր Յովսէփեան աշակերտացու տան և մեկ տարի կան . և ճաղիկ հիւանդութենէ պատուաստուած պատուան համար . կը վրայեմ ստորագրուող օր , բնութեամբ ջոյսին առողջ և քաջակամ է » :

12 Դեկտեմբեր 1867

ՍԱՀԱԿ ԲԵԹԱԳՃԵԼՆԵ
ԲԻԺԵՆ , ԷԵՐ ԻՍԱԳԵՐ

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱԿԱՆՔ

Տեղւոյս Վսեմ . կառավարիչ Նալիֆ փաշայն շարժութ մի ՚ի վեր ՚ի Յոպպէ կը գտնուի ՚ի պատճառս շինութեան ճանապարհաց . որոյ օր յառաջ լրմննալուն համար կ'ըսուի թէ Յոպպէն ևս պիտի սկսին յարգարել և հասնիլ մինչեւ ՚ի կիրճն , ու բոտեղ գրեթէ մօտեցած են Երուսաղէմէ սկսուելով : Յիշեալ կիրճէն մինչեւ ՚ի Ռամլա և անկէ մինչեւ ՚ի Յոպպէ՝ որ 7 ժամուան միջոցէ , բոլորովին աւաղուտ լլայլով , քարայաւ տակներ պիտի շինուին :

Նորին Վսեմութեան և տեղւոյս Մմերիկայի Զիւսրաստի մէջ ծագուած գժտութեան մի տարածայնութիւն կը լսուի հասարակութեան բերանը , որոյ բարեկամական կարգադրութեան համար ՚ի . Գլունէն հրամաններ եկած են , կ'ըսուի , այսու ամիսայնիւ գեռ գործադրութիւն մի չլինելուն՝ ահամոյ զանց կառնուով յիշեալ գժտութեան պատճառներուն վերայ խօսիլ :

— Սալդի և Յորդանանու կողմերը շնորհիւ բարեխնամ Տերութեան կառարեալ խաղաղութեան մէջ կը գրտնուին : Եւ իսկ Տիապի համար կ'ըսուի թէ , Վամասկա երթալուն , ինչպէս և նախորդ թուով տկարկութիւնը բաժնէնք , Վսեմ . Վալի փաշայն երեք հարիւր անկանոն զօրաց գլուխ կար-

գերով զինքն՝ ՚ի՛ Վարդուս խրկած է, այն կողմերու պահպանութիւն իրեն յանձնելով:

—Վամասիրտի Վ սեմ: Վ ալի փաշայն ՚ի Պէրութ կը գտնուի բարձրագոյն հրամանաւ, ուր ընդհանուր ժողով պիտի գումարուի յիշեալ նահանգին ժողովոգոյց վիճակին վերայօք քննութիւններ ընելու նպատակաւ, և այն ժողովոյն անդամներն արդէն իւրաքանչիւր քաղաքներէ մէկ մէկ կամ երկու անձինք ժողովոգեան քուէարկութեամբ ընտրուելով հոն հասած են: Այսուստղէ մի երեք Ֆրիստոնեայ ազգաց կողմէն ընտրուեցաւ սուրբ Աթոռոյս Արտերէն լեզուի գրագիր Խաչատրեան պարոն Յովհաննէս և Խալամաց կողմէն Լաստին Էֆէնտին, նոյնպէս Յոպպէն և Վաղայէն մէկ մէկ անձինք քուէարկութեամբ ընտրուելով արդէն մեկնեցան ՚ի Պէրութ, և ամսոյս 18 ին հոն հասնելով՝ Վ սեմափայլ փաշային ներկայացան: Այսուի թէ նահանգական ընդհանուր ժողովը մինչեւ բամազանի 10 պիտի տեւէ, այսինքն մինչև ի 24 դեկտեմբերի:

ՆՈՐԱՏԻՊ ՄԱՏԵԼՆԻՔ

ՅՈՒՀԱՆՆԱՅ ԿԼԹՈՒԹՅՈՒՆ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԱԶԳԱՅԻՆ

Յիշեալ գիրքը սուրբ Աթոռոյս մէջ 1843 ին տպուած և տպառուած ըլլալով, այս անգամ նորէն տպուեցաւ մեծագոյն զգուշութեամբ: Հինգ օրի նախ ձեռագրաց հետ համեմատուելով գրեթէ առաջին տպին սրբագրեալը կրնայ համարիլ, իսկ անկէ գլուխ ներու բաժնուած է հանգերձ վերնադրութեամբ, և օրինակաց գլխաւոր տարբերութիւններն ևս իւրաքանչիւր էջին ներքեւ նշանակուած են:

ՄԵՆՏՈՐ ՄԱՆԿԱՆՑ

ԿԱՄ

ԱՌԱՔԻՆ ՌԻԹԵԼՆ ՃԱՄԲԱՆ

Աշխարհաբառ լեզուաւ ընտիր բարոյական գիրք մի է նորահաս պատանեաց յատկացեալ, որ գեղեցիկ օրինակներով կ'ուսուցանէ ստուել զմեղութիւնն և սիրել զառաքինութիւնը:

Այլ պարունակէ 350 էջ: Այն գիրքը կրնայ միանգամայն իբր գաստուեար ծառայել դպրոցաց մէջ, թէ հասարակ ընթերցանութեան և թէ բարոյական դասախօսութեան համար:

ԳԻՐԻ ՈՍԿԵՂԻՆԻԿ

ՍԱՄՈՒԼ, ՌԵԴԻ ՀԵԼԻ

Այն ընտիր երկասիրութիւնն, որու ամբողջութիւնն ներկայ տարւոյս Աիօնի մէջ մաս առ մաս հրատարակուելով և առաջինայ դեկտեմբեր ամսոյն մէջ պիտի վերջանայ, ի խնդրոյ ոմանց հեռաւոր բանասիրաց ազգիս՝ առանձին եւս տպագրութեամբ իւրոյ ընծայուեցաւ:

—Յայտնի է ուսումնասէր ընթերցողաց որ քանի մի տարիէ իմեր սկսուած է հին և նոր կտակարանի ամբողջ ցանկը յօրինելու, և արդէն լրացած ըլլալով՝ որոշուած է մամլոյ յանձնել, եթէ հասարակութիւնը բարեհաճի ձեռնառու լինել անոր ծախուցը, կամ բաժանորդագրութեամբ և կամ առանձին առատաձեռն օգնութեամբ: Սիւսքանութիւնս սրատարաստ է միանգամայն և յօժար՝ ուրիշ կարեւորագոյն գրեանք եւս իւրոյ ընծայել, եթէ բարեսէր հասարակութիւնը չղանայ իւր օժանդակութիւնը, ըստ որում որոշեալ ձեռագիրք բուսական դումարի պէտս ունին, և Ա. Աթոռս իւր արդի նեղ վիճակին մէջ անբաւական է յանձնէ հոգալ նոյա ծախար: